

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI ÉS GAZDASÁGI KÉPES HETILAP A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 2 frt.
Félévre 1 „
Három hóra 50 kr.

Szerkeszti és kiadja:
BAROSS KÁROLY.

Egyes szám ára 6 krajczár.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST (Köztelék).

Koburg Ferdinánd.

A szomszédságunkban lévő Balkán félsziget országai közül irántunk már évek óta a legrokonszenvesebb és legbarátságosabb érzületet tanusít Bulgáriának népe. Különösen mióta *Battenberg* Sándor fejedelem lemondása után a bulgár nagy nemzetgyűlés 1887. aug. 14-én *Koburg* Ferdinánd herceget választotta fejedelmé.

A Koburg hercegi család egyik őse már 1790-ben magyar honosságot nyert. Koburg Ferdinánd György herceg pedig 1816-ban az utolsó Koháry hercegnek leányát vette nőül és ezzel a Koháry-birtokok örökösévé lett. Ilyen formán a Koburg-család a magyar főrangú családokkal is rokonságba jött. Ezenkívül rokonságban van Európa leghatalmasabb uralkodó családjaival.

A jelenlegi bolgár fejedelem, Koburg Ferdinánd születet 1861. febr. 26-án Bécsben; magyar nevelésben részesült, sőt szolgált is egy magyar huszárezredben. Mióta Bulgária fejedelmévé megválasztották, azóta egész lelkesedéssel fogott

hozzá új hivatalával járó kötelességeinek teljesítéséhez. A fiatal fejedelemséget, mely a századokon át tartó török uralom alatt nagyon hátramaradt, már elődje Sándor fejedelem iparkodott a műveltség ut-

jára terelni; de rövid uralkodásának idejét jó részben a szerb háború és az ország hadseregének, közigazgatásának szervezése foglalta el.

Ferdinánd fejedelem 8 éves uralkodása alatt békés idők kedveztek a továbbfejlődés munkájának.

Igaz ugyan, hogy Oroszország ellenkezése miatt Koburg Ferdinánd választása még nincs elismerve; de azért a bulgárok — dacára az oroszok fondorkodásainak — hűségesen ragaszkodnak fejedelmükhöz, ki azóta megnősült és az Isten az ő házasságát egy fiúgyermekkel, trónjá-

Koburg Ferdinánd.

nak örökösével is megajándékozta.

Most már a mi államférfiaink okosságától függ, hogy a derék, szorgalmas bulgár népnek rokonszenve továbbra is erősödjék irántunk.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház apró ügyeket végezett. Sőt már nem is fog a nyári szünetek előtt semmi-féle fontosabb ügynek a tárgyalásába. A héten még megválasztja a delegációba küldendő képviselőket és azután kedden valószínűleg berekesztik a képviselőház üléseit és majd csak szeptemberben kezdődnek meg újra a tanácskozások.

A miniszterválságról. Az osztrák-magyar birodalom külügyminisztere, gróf *Kálnoky Gusztáv* a közte és *Bánffy* báró magyar miniszterelnök között kiütött torzsalkodásokat megoldotta azzal, hogy másodszor is beadta lemondását király ö Felségének, ki azt elfogadta és utódjává gróf *Goluchovszky* Agenort nevezte ki a birodalom külügyminiszterévé.

Az országos gazdagylés vasárnap délelőtt nyílt meg ezernél jóval több magyar gazdának jelenlétében. A napokon keresztül folyt tanácskozásokban a magyar mezőgazdaságnak fölvirágoztatására alkalmas minden fontosabb eszköz és óhajtott intézmény szóba került. Különösen kiemeljük a gazdasági oktatásról és a vámügyekben hozott határozatokat. Kétségtelenül üdvös hatása lesz annak az intézménynek, hogy a kisgazdákat télen át fölkeressék a gazdasági vándortanárok. Mert a magyar földműves akarna tanulni, szívesen venné a fölvilágosítást; de eddig nem volt kitől. A vámügyekre nézve maga *Tisza István* a földművelésre ellenséges, szabad kereskedelmi politikának legfőbb híve kijelentette, hogy már belátta az agrár-vámpolitika helyességét. Szóba jöttek még a gazdák számára nyújtandó olcsóbb hitel, a munkások helyzetének javítása, az olcsó biztosítás, a földműves adóterheinek könnyítése, a jó telepítési politika szükségese, a kisipar és a házi iparnak kormánysegéllyel való előmozdítása stb.

A nyitrai választások. Az első nyitrai választás alkalmával elkövetett visszaélések megvizsgálását a kormány az árvamegyei közigazgatási bizottságra bízta, mely kiküldöttei által pünkösdt után ejti meg a helyszínén a kihallgatásokat. A második nyitrai választás ellen az ellenzék már beadta folyamodását és lefizette a törvény által ilyen esetekben elrendelt 2000 frt biztosítékot.

Képviselőválasztások. Zólyomban a múlt héten volt a képviselőválasztás. Megválasztatott *Zsilinszky Mihály* államtitkár, a kormánypárt jelöltje. Debreczenben is választás lesz nemsokára, mert a város egyik képviselője, *Körössy Sándor*, volt 1848-iki honvédtiszt, meghalt.

Ausztriában még mindig a bécsi választások foglalkoztatják a közönséget. A polgármesterválasztás e hó 27-én lesz. Valószínűleg Lueger, az antiszemita-párt jelöltje lesz megválasztva. Csehország fővárosában, Prágában napirenden vannak az utcái zavargások, mert a cseh lakosság gyűlöli a németeket és ennek a gyűlöletnek minden alkalommal zajos kifejezést is ad.

Oroszországban épp úgy mint hazánkban, napirenden vannak a nagy tüzek. Breszt-Litowszk városának jó része leégett, Kobrynban 200 ház, Rusamy községben szintén 200 ház, Mokesányban 90 ház hamvadt el. Több emberélet is esett áldozatul. A kormány segíjezi a tűzkárosultakat. Az orosz ezár a múlt héten volt először a katonai szemlén, mely alkalommal igen jó lovasnak bizonyult.

Németországban a czukoradó-törvénynyel foglalkozott a birodalmi gyűlés és elfogadott egy javaslatot, melynek értelmében a czukoradó úgy módosítandó, hogy abból a földműves-osztály hasznot lásson.

Franciaországban a minisztertanács elhatározta, hogy hitelt kér a képviselőháztól az 1870—71-iki porosz-francia háboruban elesett francia katonák emléksobrára.

Olaszországban nagy az öröm az ország pénzügyeinek kilátásba helyezett rendezése fölött. Az előbbi kormányok óriási adósságokba keverték az országot, míg a mostani józan takarékoságával évi 70 millió lira (1 lira = 40 kr.) megtakarítást ért el.

Szerbiában a liberális párt állása erősen meg-ingott. Az a sok törvénytelenység, erőszakoskodás és rossz gazdálkodás, melyet ez a párt uralkodása alatt elkövetett, végre — mint mindenütt a világon — válságos helyzetbe hozta Szerbiát. A szabadelvű kormány napjai ott is megvannak számlálva. Milánt, a királynak tékozló atyját végleg számüzni akarják az országból.

Törökországban az örmény földön előfordult zavargások lecsendesítésére a szultán Sakir basát, a volt szentpétervári (Oroszország) török nagykövetet küldötte ki.

Romániában most folynak a megyei tanácsválasztások. A liberális párt ott is megbukott.

Kelet-Ázsiában Formoza szigetén, melyet az új békekötés Japánnak juttatott, egy csinaí tábornok királynak kiáltatta ki magát és kitüzte a lázadás zászlóját.

MI UJSÁG?

Mindazon tisztelt előfizetőinket, **a kiknek május hó 1-én lejárt az előfizetésük**, fölkérjük, hogy még e héten ujtsák meg azt, mert azoknak, *a kik a héten nem küldik be az előfizetési díjat*, a jövő héten **beszüntetjük a lap küldését**.

Király ő Felsege a német katonai küldöttséget fogadta, mely a német császár által királyunknak ajándékozott tábornagyi botot adta át.

Kegeletes ünnepély. Kedden, Budavár bevételének évfordulóját a fővárosban a „Magyar Nemzeti Egyesület” megünnepelte. Az ostromnál elesett honvédekért a krisztinavárosi templomban tartották meg az isteni tiszteletet. Délután öt órakor pedig küldöttség rándult ki a honvédek sirjához és ugyoda, mint avárban lévő szabadságszoborra koszorukat helyezett.

Ismét földrengés. Olaszországban Flórencz nevű város környékén szombaton este többször megújuló földrengés volt, mely igen sok kárt tett az épületekben. Greszina nevű helységben több épület bedőlt és néhány ember a romok alatt halt meg. Az áldozatok és sebesültek száma még nem tudható pontosan.

Tél májusban. A mult hét közepén hirtelen hidegre és viharosra fordult az időjárás. Csaknem egész Európából mindenünnen szeles, hűvös időt, sőt hóvihart is jelentenek. A tengeren sok hajó szerencsétlenül járt a nagy viharban. A magas hegyek tetejét hó borítja. A zord időjárás a gyümölcsösökben igen sok kárt tett.

Kossuth butorainak árverése. Kossuth Lajosnak butorait és apróbb emléktárgyait a mult héten árverelték el Budapesten. Az árverésre olyan kevesen jelentek meg, hogy a tárgyak nagyon csekély áron kelték el.

Óriási harcsa a pinczében. Klipa Simon zalánkeményi gazdaember házát a kiáradt Duna elöntötte, úgy, hogy a pince is egészen megtelt. Mikor a víz visszavonult medrébe, Klipa uram hozzáfogott a háznak a kijavításához. Ekközben nagy csapkodást hall a pinczéből és mikor a zajra kíváncsian lemegy a pinczébe, nagy álmélkodással látta, hogy a leapadt vízben egy óriási haresa elégedetlenkedik. A szomszédok segélyével agyonverte a halat, melyből 128 kiló hust árult ki a ház tulajdonosa a piacon.

Hamis koronások. A hatóságok ujabban hamis egykoronásokat fedeztek föl, a melyek ugy a vidéken, mint a fővárosban forgalomban voltak. A hamis egykoronások kereskedelmi ónból öntés útján készültek, magyar verésűek 1893. évszámmal. A hamisítványokat könnyen föl lehet ismerni, mert színük elütő szürke, a szélirat hiányzik s a rajzuk elmosódott.

Gyilkos fejkendő. Sajátságos véletlen balesetnek esett áldozatul *Balázs Zsuzsanna* királyhegyesi asszony. Gyalog indult a koppánesi pusztára, hogy ott dolgozó férjét meglátogassa. Utközben utolérte egy kocsit, a mely szintén a pusztára igyekezett. A kocsis felvette az asszonyt a szekérre és féluton lehettek, a mikor visszatekintett, hogy megnézzé, miért olyan esendes utitársnője. Rémülten vette észre, hogy az megkékült arczezal, mozdulatlanul fekszik a kocsiderékban. Csakhamar meggyőződött arról, hogy az asszony halott, még pedig a saját kendője ölte meg. Gyors hajtás közben ugyanis a lebegő kendő a kocsikerék küllői közé került és megfojtotta tulajdonosnőjét. A kocsis azonnal bejelentette a hatóságnál az esetet.

Csodarabbik Mármaroshan. A belügyminiszter rendelkezésére Mármarosból nemrég tolonczoltak ki egy *Hager* nevű galicziai csodarabbit, ki mindenféle kuruzslásokkal esalta ki a hiszékeny nép pénzét. Most ugyanennek a rabbinak a testvére és Csodorov nevű sógora, szintén galicziai zsidó rabbinusok telepedtek le Mármarosban és csaló kuruzslással foglalkoznak. Az előjáróság a főispánhoz folyamodott, hogy mentse meg a népet ezektől a világescalóktól.

Patakba fulladt földbirtokos. A pozsonymegyei Bogdány-ban nagy szerencsétlenség történt tegnapelőtt. *Kirchnák* Imre jómódu és széles körben ismert birtokos későn tért vissza a földjéről, hol a munkások után látott. Mire a községhez ért, már beesteledett. A Sztári patak egy hidacsáján áthaladva félrelépett *Kirchnák* s beleesett a vízbe, a hol halálát lelte. Csak másnap találták meg holttestét.

Kézrekerült rablóbanda. Sárközben — mint szegzárdi tudósítónk írja — *Várad*y János esendőrörmester a napokban veszedelmes rablóbandát fogott el. A rablók, kik hónapok óta tartották rettegésben a környék lakosságát, kiknek főnöke legutóbb *Kis Gyurka* volt, *Asecz* István rablót az ózsai határban agyonütötték, mert nem tudtak megosztzni az összeharácsolt zsákmányon. A esendőrségnek eddig számos orgazdát sikerült kipuhatolnia, a kik már szintén börtönben ülnek.

Életmentő fegyver. Rákos-Terebes szatmármegyei községben éjszakának idején tűz ütött ki egy házban. A családot csak az mentette meg a bennégtől, hogy a szegre akasztott fegyver a nagy melegtől elsült, mire mindnyájan fölugáltak és kimenekültek az égő házból.

Innen-onnan. *Etyek* községben (Fehérmegye) a közknál agyonszúrták *Sváb* György gazdaembert. — *Szegeden Terhes* András rab fölakasztotta magát. — *Váralja* községben *Hofmann* Imre esküdtnék két ökrét ütötte agyon a villám az istállóban. A mellékötött borjunak semmi baja sem történt. — *Szorhutta* beregmegyei községben *Hávrán* András erdővédet az ablakon keresztül meglőtték. Életben maradásához van remény. — *Mármaros-megyében* tifusz-járvány ütött ki, leginkább a vasúti munkások között. — *Vas-megyében* a Rába folyó ismét kiöntött és sok kárt okozott.

A gazdaközönség — most midőn a magárjegyzék özönével zudul reá — hasznosan cselekszik, ha magszükséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak az olyan óriás forgalmu cégeknek, mint p. o. Mauthnernél lehet beszerezni, mert az ilyen világcégek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

Az Országos Magyar Kölesönös Biztosító-Szövetkezet Budapesten

ma hazánkban az egyetlen intézet, mely a kölesönöség elvén alapulván, **a legolcsóbb díjak mellett** eszközli a **tűzkárbiztosításokat**, melyeknél a feleknek a **jelentékeny megtakarításon** kívül más **előnyöket** is nyújt.

Az igazgatóság tagjai: **Teleki Géza** gróf elnök, **Csávossy Béla** alelnök, **Andrássy Géza** gróf, **Ahsbals Leó** lovag, **Dessewffy Aristid**, **Komjáthy Béla**, **Megyeri Krausz Lajos**, **Péchy Tamás**, **Rothkugel Arnold** lovag, **Rudnyánszky Béla**, **Szentkirályi Kálmán**, **Sztáray István** gróf, **Szónyi Zsigmond**, **Teleki Sándor** gróf, vezérigazgató: **Szónyi Zsigmond**. A szövetkezet igazolta a hozzáfűzött várakozásokat; káresetekben a feleknek a legrövidebb idő alatt megtérítette a tényleges kárt és előzékeny eljárásával kivívta magának a közbizalmat. — A **jégkárok elleni biztosítás** is olcsóbban eszközölhető a szövetkezetnél, mint bármely hazai intézetnél. — Felvilágosításokat szívesen ad az igazgatóság Budapesten és az egyes községekben létesített ügynökségek.

Univ. med. Dr. **fog- és szájbetegeknek**
ACZÉL rendelnaponként 10—12 és 2—4 (szegényeknek 12—2-ig) Budapest, váci-utca 4.

A triesti általános biztosító-társaság (Assicurazioni generali) f. é. május hó 11-én tartott 63-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1894. évi mérlegek. A zárszámadási jelentéséből látjuk, hogy a társaság életbiztosítási díjtartaléka 1894. évi december hó 31-én 43.200.401 frt 59 kr-ra emelkedett, míg kár- és nyereséményrészesei tartalékai ezimén 1.083.976 frt 46 kr. vezette-tett új számlára elő. 1894. december 31-én az érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 169.929.625 frt 03 kr-ra emelkedtek; az életbiztosítási ágban az év folyamán bevett díjak 7.074.156 frt 18 krt tettek.

A tűz- és szállítványbiztosítási ágakban a díj- és illetékbevételek 9.819.270 forint 01 kr. volt, miből 2.778.822 frt 46 kr. mint díjtartalék és 603.805 frt 69 kr. mint kártartalék lett minden tehertől menten a jövő évre átvitelre. Az 1894. év december hó 31-én érvényben volt biztosításokért a jövő években esedékesé váló díjkötelezvények összege 30.541.700 frt 64 kr-ra emelkedett.

Károkkért az 1894. évben 9.737.614 frt 48 krt fizetett ki. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 272.139.320 frt 99 krnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 51.099.119 frt 80 kr. esik, melyet a társaság 158.254 káresetben fizetett.

Az értékpapírok árfolyamingadozása fedezetére alakított tartalék 1.190.544 frt 33 krról 1.091.467 frt 11 krra gyarapított, úgy, hogy 1894. évi december 31-én 2.282.011 frt 44 krt tett ki, dacára annak, hogy a kisorsolás alá eső és a névértékükön beváltható értékpapírok csakis névértékükön vétettek fel a mérlegbe, míg a nyereségtartalék alapszabályszerű mérvében, a részvénytőke feleösszegében, vagyis 2.625.000 frtban, a kétes követelések tartaléka 80.000 frttal változatlanul fentartott.

A társaság biztosítékalapjai az idej átutalások folytán 54.990.003 frt 34 krról 58.071.673 frt 94 krra emelkedtek és következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálogkövetelések 7.886.069 frt 48 kr. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölesönök 4.388.122 frt 25 kr. 3. Letéteményezett állampapírokra adott kölesönök 52.314 frt 61 kr. 4. Értékpapírok 39.020.240 frt 59 kr. 5. Tárca-váltók 284.735 frt 02 kr. 6. Folyószámlák (Adósok a hitelezők követeléseinek levonásával) 1.244.297 forint 40 kr. 7. Készpénz az intézet pénztáráiban és bankoknál 1.520.894 frt 59 kr. 8. A részvényesek biztosított adólevelei 3.675.000 frt. Összesen o. é. 58.071.673 frt 48 kr. Ezekből több mint millió magyar értékre esik.

Az elért 818.536 frt 92 krnyi tiszta nyeresémből a társaság osztalékul részvényenként 120 forintot aranyban, vagyis 300 frankot fizet.

A közgyűlés az eszközölt új választásoknál az igazgatótanács magyar tagjait, Hegedűs Sándort és dr. Jókai Mért egyhangulag ismét megválasztotta.

A nők névalírásáról. Sok baj és kellemetlenségre ad okot az a körülmény, hogy a nők névalírásuk alkalmával nem helyesen járnak el. Törvényeink kötelező intézkedést nem adnak; de miután megkövetelik a névnek kétséget kizáró aláírását, azért az a leghelyesebb ha a férjes nő férjének családi nevével kívül a saját leány nevét is kiírja; például: Gombos Jánosné, szül. Varga Eszter. Ha pedig özvegy, akkor az aláírásnál ezt is ki kell tüntetni. Ily módon sok tévedésnek és perlekedésnek elejét lehet venni.

Kiméljük a gyíkokat. Sokan, de főleg a gyermekek szeretik a gyíkokat pusztítani, azon hiszemből, hogy az káros állat; pedig hát ennek éppen az ellenkezője igaz, mert a gyíkoknak egyedüli táplálékát legyek, hernyók, bogarak, giliszták, csigák s más egyéb a veteményeket többé-kevésbé rongáló állatok képezik, melyekből igen nagy mennyiségűket pusztít el, mert a gyík igen falánk. Éppen ez okból a szülők oktassák arra a gyermekeket, hogy a gyíkokat ne pusztítsák s különösen a kertekben védelmezni is kellene őket, hogy lehetőleg elszaporodhassanak.

A tojások eltartása. Ösmeretes, hogy a tojások eltartása sok bajjal jár s a télire eltett tojások közül igen sok megromlik. A következőkben egy eltartási módot ösmertetünk, a mely megérdemli, hogy vele kísérletet tegyünk. Mindenekelőtt meg kell változtatni a télire elteendő tojásokat; ez olyformán történik, hogy a költés időszakának befejeztével a kakasokat eltávolítjuk a tyukok közül, mivel a tapasztalás bizonyítja, hogy a meg nem termékenyített tojások biztosabban elállanak. Összeszedjük aztán naponta az ezután tojt ép tojásokat, azokat azonnal száraz sóliszt közé helyezzük el, egy előre elkészített tiszta hordóba vagy ládába, melyet száraz pinczébe állítunk fel. E közben az eljárás a következő: Az emlitett edény fenekére szórunk egy hüvelyk vastagságban lisztet örlött konyhasót s ebbe egymasmellé de úgy, hogy ne érintkezzenek, bele helyezzük tompább végükkel lefelé a tojásokat mindaddig, míg a fenékterület el van borítva. Rájuk hintünk aztán megint annyi lisztet, a mennyi elborítja a tojásokat felül és köröskörül teljesen, körülbelül egy hüvelyknyi vastagon s így folytatjuk azt napról-napra mindaddig, míg az edény tele van. Az így eltett tojások egész télen át frissek maradnak s mint ilyenek adhatók is el, miután esetleg a rátapadt sótól megtisztítottak. A már egyszer használt só a kö-

vetkező években is felhasználható e ezélra, avagy aztán állatoknak adható. Ezen egyszerű és olcsó eljárásban fődolog, hogy az ép héju tojások a kitojás után lehetőleg azonnal belekerüljenek a sóba és hogy a só az edénybe tett tojásokat köröskörül mindenütt elég vastagon borítsa, mint a hogy leirtuk.

A szőlőnek a tavaszi fagyok ellen való védelmére azt ajánlják, hogy — a hol lehet — hagyjuk meg függőleges helyzetben a termő vesszőket, még pedig megkötözetlenül, szabadon a levegőben. A zöld hajtások a talajtól lehetőleg messzire vannak s mint hogy sok szem kihajt, nem lesznek nagyon nedvűsűk és a szél által mozgattatván, puhák és rugalmasak maradnak. Ezen módszer mellett a legfelsőbb hajtások nagyobb fagyok esetén is teljesen épek maradnak, sőt az ily tőkéken az alsó szemek alva maradnak és ha eltávolittatik felőlük a termő vessző, még alkalmasak szőlő képzésére.

Darázs-fészkek elpusztítása. A darázs-fészkek különösen a kertekben, de egyebütt is nagyon alkalmatlanok; ezeket a következő módon lehet könnyen elpusztítani: egy darab puha rongyot pálczára erősítünk s azt terpentint szeszbe mártjuk, ezzel estefelé, mielőtt még sötétedni kezd, felkeressük a fészket, melybe ilyenkor már valamenyi darázs behuzódott s a pálczára erősített rongyot beletoljuk a fészkek nyílásába, erősen betömve azt azonfelül földdel, vagy más kéznél levő anyaggal. A terpentinspiritusból fejlődő gőz rövid idő alatt megöli a darazsakat.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A takarmánynövények kaszálásáról.

A takarmánynövények kaszálása nagy gondot igényel s igen sok gazda hibát követ el a kaszálás idejének megválasztásával. Sokan abból a felfogásból indulnak ki, hogy minél tovább áll talpon valamely takarmánynövény, vagy a rét füve, annál kiadóbb lesz az s annál nagyobb lesz a termés.

Pedig hát ez nagyon téves felfogás. Tudni kell azt, hogy a takarmány akkor éri el értékességének legnagyobb fokát, a mikor virágzásában van; ha előbb kaszálunk, akkor csökkentjük a termést, ha pedig később kaszálunk, akkor sok növényenél, például a luczerna s herefélénél a hozamot, azaz a mennyiséget is csökkentjük, de főleg a minőségét rontjuk.

Mi határozza meg tulajdonképpen valamely takarmány jóságát? Az, hogy a bennelévő tápszerek, melyek az állat táplálására szolgálnak mennyire emészthetők meg s mennyire puha és leveles az; ezekkel a tulajdonságokkal csak a kellő időben lekaszált takarmány bír. A virágzás után kaszált takarmánynövények tápanyagtartalmukból veszite-

nek s ennek rovására rosttartalmuk növekszik, a mit közönségesen azzal fejezünk ki, hogy a növény elfásult; tudjuk pedig azt, hogy a fás alkatrészeket az állatok nem emésztik meg. Ha tehát a gazda saját kárát nem akarja, akkor a takarmánynak szánt növényeket kaszálja a kellő időben; a kaszálás idejének megbirálása a következőképpen történik:

Réteken meg kell figyelni, mily fűféle alkotja a rét legnagyobb részét s akkor, mikor ez javavirágzásban van, kell hozzáfogni a kaszáláshoz. A *luczerna* és *herefélét* virágzásuk kezdetekor kell kaszálni, a *zabosbükkönyt* pedig a virágzás előtt, mert később igen elfásul közte a zab. A tehenek különösen szeretik az idejében kaszált zabosbükkönyt s kitünően tejlenek tőle, de a későn kaszáltból sokat elpocsékolnak, éppen fás volta miatt, a mely ily állapotban már nem is nagyon tápláló.

Kivételt képez a kaszálási idő tekintetében a *muhar*; ez természetűl fogva igen keményszálú takarmány, melyet éppen e tulajdonsága miatt főleg lovakkal etetnek. A muhart legelőnyösebb virágzása után kaszálni, mert ez leveleit nem hullatja s nem is fásul el, sőt tápértéke növekedik. E takarmányt rendszerint csak lovakkal szokás etetni; az esetben ha marhával akarnók etetni, akkor ezt is virágzási ideje alatt kaszáltassuk, mert különben tulkevény volta miatt a marha nem eszi meg.

A *esalamádé* kaszálásának ideje is jól megválasztandó; ezt részletekben szokás vetni, hogy egész nyáron át legyen a gazdaságban elegendő zöld takarmány; a *esalamádét* nem kell nagyon korán, de nagyon későn sem kaszálni, mert az igen fiatal *esalamádé* nagyon sok vizet és kevés tápanyagot tartalmaz, a nagyon öreg pedig el van fásulva, mi miatt az állatok sok ízéket hagynak belőle. Ha a *esalamádé* zöldtakarmányozási ezélokra van elvetve, akkor ajánlatos virágzása kezdetén megkezdeni kaszálását, hogy mire az egyik részlet végére érünk, a másik éppen virágozni kezdjen s ezt vehessük kaszála alá. Ha ellenben bevermelés végett természetjük azt, akkor legezészerűbb java virágzásakor kaszáltatni, mert addig folyton szaporodik táplálékonyasága, a vizeztartalma pedig fogy, vagyis takarmányértéke nő.

Ezek volnának azon növények, melyeket a kisgazda takarmányozási ezélokra természetien szokott; ajánlatos az elmondott kaszálási időt betartani s nem hallgatni azok tanácsára, a kik a késői kaszálást mondják ezélszerűnek.

Arra talán figyelmeztetni is felesleges a gazdaembert, hogy a kasza foka lent járjon a földön, hogy minél kisebb tarló maradjon, mert hanyag kaszások után sok értékes takarmány marad ám künn a hosszú tarlóban. A luczernánál főleg azért szükséges lehetőleg alacsony tarlót hagyni, különösen az első kaszálások után, mert az utánna következő kaszálást, ha az első rosszul volt végezve, a legjobb akarattal sem végezhetjük jól, miután a megmaradt tarló nem engedi le többé a kaszát a földhöz.

Hogyan helyezzük el szekerünkön a terüt?

A mi öreg béresünk nem az az ember volt, a kit apjától, nagyapjától tanult tudásából egykönnyen ki lehetett volna zökkeneni, de ha meggyőzte őt az ember a dolgok mibenléte felől alaposan, hát mégis csak beadta a derekát.

A minap az történt meg velem, hogy takarmánnyal rakott szekerével a kiszáradt homokon keresztül vezető uton elakadt. Megnógatta egy kissé erősebben is az öreg a két ökröt, de bizony a vége mégis csak az lett, hogy szégyenszemre be kellett gyalogolnia az istállóba egy pár kisegítő tinóért.

— Nem rakott kend nagyon is sokat? — kérdeztem az öreget.

— Csak annyit, a mennyit 30 esztendő óta mindég.

— Akkor hát rosszul rakott kend, Mozsár bátya, — toldottam hozzá szeliden.

— Csak úgy, mint máskor; kevesebbet az elejére, többet a derekára és hátuljára.

— Hát én megfordítva csináltam volna.

— Pedig nem ajánlatos az másképp.

— Én megmutatom kendnek, hogy ajánlatos.

— Állok elébe!

Ezt a két utóbbi szót úgy mondta ki az öreg, mintha tudtomra akarta volna adni, hogy: higgye, a ki hiszi.

Elég az ahhoz, az öreg beakasztotta a két tinót s a négyes erejével a szekeret kivontatta.

Már messziről láttam, hogy baj esik, mert a különben is hátrafelé rakott takarmány minden zökkenésnél hátrább-hátrább esuszott.

Meg is esett a baj: a rakomány fele lecsuszott a szekérről.

— Ugy-e, jobb lett volna előbbre rakni azt a szálást.

— Az ám, mert akkor nem hátrafelé, hanem előre esuszott volna.

— Már efelett nem vitatkozom, de azt holnap bebizonyítom, hogy nem fárad ki úgy az a pár ökör, a melyik az én módom szerint megrakott szekeret huzza, mint az, a melyikét kegyelmed rakja meg.

Ki is mentünk másnap egyforma szekérral, egyforma ökrökkel a szérüre s megraktuk ott a magunk módja szerint egyforma terüvel a szekereinket úgy, a miként az itt levő rajzok mutatják. Az előre rakott volt az én fogatom, a hátra rakott az öreg béresünké. Megindultunk a rakodótól a major felé s ment a fogatom szép lassan, erőlködés nélkül a száraz homokon.

Már a majorban voltam, mikor a másik fogat nagyokat fujó ökrei még csak a fordulónál erőlködtek.

— Melyik terüt huzták hát könnyebben az ökrök? — kérdeztem a megérkezett öregbérest?

— Tagadhatatlanul a tekintetes uré — mondá vontatottan az öreg — de hát azt hiszem, hogy az ökör is jobb, a terü is kevesebb abban, mint az enyémben.

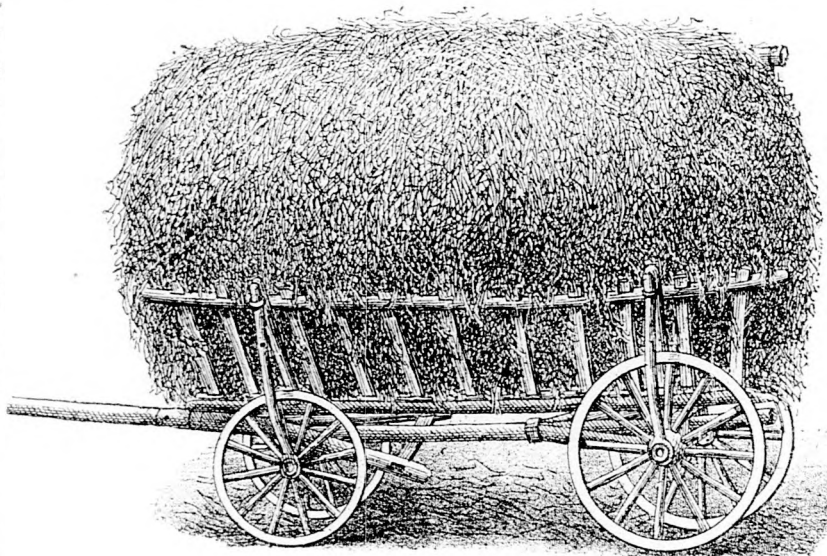
Már arra gondoltam, hogy tüstént megmázsálom a szekereket, de aztán eszembe jutott, hogy más uton biztosabban kikökhentetem nagyapjáról örökölt tudásából az öreget.

— Tudja mit, Mozsár bácsi? — szólottam hát — fogja be kend az egy jó fujtás után az én szekerembe, én meg befogom a kendéit az enyimbe, aztán induljunk vissza.

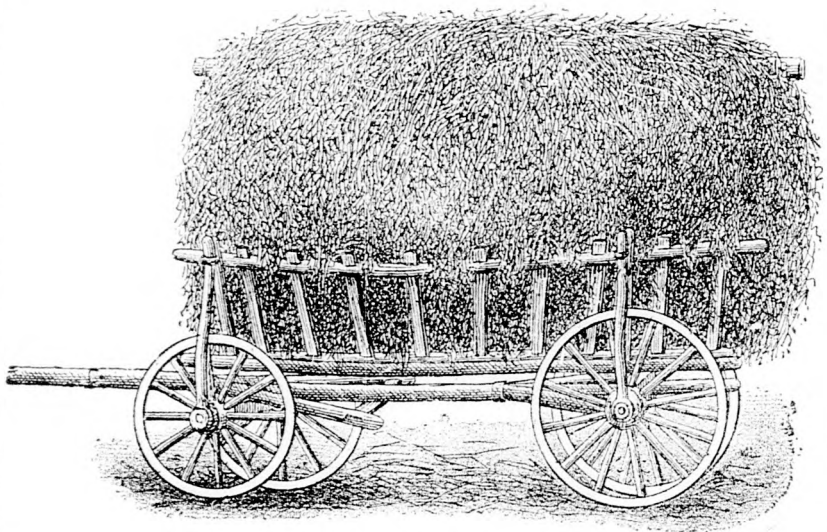
Az ajánlat tetszett s a próba vége az lett, hogy így is csak az én módom szerint megrakott fogat ért ki hamarabb és kevesebb kifáradással a rakodóra, onnan meg be a majorba.

Az öreg persze megadta aztán magát s úgy rakja ma már ő is és a vidékünkön sok más is a szekeret — akár takarmányt hord, akár trágyát vagy egyéb terüt — hogy annak nagyobb része a szekér derekába és elejére, kisebb része pedig hátuljára essék.

Vonja le ebből ki-ki a tanulságot. ***

Előre rakott szekér.

Hátra rakott szekér.

MULATTATÓ.

Azt hittem . . .

Népdal.

Irta: *Pósa Lajos.*

Azt hittem: virág vagy,
Életem virága,
Szomoru sorsomnak
Egyetlen rózsája.

Nem vagy virág, nem vagy;
Tudom már, ösmerlek —
Fájdalmas tövise
Te vagy a szívemnek.

Azt hittem: sugár vagy,
Életem napfénye,
Szomoru sorsomnak
Mosolygó reménye.
Nem vagy sugár, nem vagy,
Tudom már, ösmerlek —
Fekete felhője
Te vagy a lelkemnek.

A kelet.

— Hat képpel. —

Nem hiába tartja a hagyomány, hogy keletről származott az ember! Még most is általános az emberiség érdeklődése a titokzatos, a szép kelet iránt.

Szebb is ott a napsugár, illatosabb a levegő, kékebb az ég és ragyogóbbak a csillagok. A föld bővebben terem, az emberek könnyebben élnek. Az igaz, hogy kevesebb is a kivánságuk az étellel szemben, mint nekünk.

Ezt a keletet legnagyobbára török, arab, perzsa, kurd és ind népek lakják, kik legtöbbször a Mohammed vallását követik. Ennek a vallásnak fő jellemvonása az Isten akaratán való megnyugvás. A mohammedán ember úgy tartja, hogy Alláh (így

nevezik ők az Istent) minden embernek születésekor megírja a kismetjét (végzetét), mely föltétlenül beteljesedik az emberen. Azért a halandó nem tehet egyebet, mint belenyugszik Alláh rendelkezésébe.

Ez a sorsán való megnyugvás annyira áthatja a keleti embernek egész valóját, hogy sorsának semmiféle változása sem képes őt egykedvűségéből kihozni. De másrészt a munkában se erőlteti magát, mert ha Alláh úgy végzett fölöle, hogy gazdag, hatalmas emberré legyen, akkor saját szorgalma nélkül is azzá lesz. Ha pedig az az ő kismetje, hogy szegény ember gyanánt végezze pályafutását, akkor ugyis hasztalan volna minden fáradság.

Ez az erős hit magyarázza meg egyuttal a török katonának haláltmegvető bátorságát. Mert a legutolsó basibozuk (önkéntes nemzetőr) is tudja, hogyha Alláh úgy határozott róla, hogy ágyban fog meghalni, akkor a legnagyobb golyózáporban is kerülni fogja a halál.

1. kép. Török férfi.

Ennek a vallásnak a megalapítója Mohammed nevű kereskedő volt, ki utazásai közben megismerkedett a különböző vallásfelekezetekkel és azokból alkotta meg az ő vallását, melyet iszlámnak, követőit pedig mozlimeknek, igazhivőknek, vagy vallásuk alapítójától mohammedánoknak nevezik.

Az iszlámnak legfőbb tétele az, hogy egy az Isten és Mohammed az ő prófétája. Mindazokat, a kik nem követik az ő vallásukat gyauroknak, vagyis hitetleneknek nevezik.

A mozlimek azt hiszik, hogy az igazhitű ember halála után Mohammed paradicsomába jut, hol a hurik vagyis tündérszép asszonyok édesítik meg az ő boldogságát. A hitetlenek és gonoszok pedig a dshennába (pokolba) kerülnek.

Mohammed megengedte az ő követőinek a többnejűséget; de azzal a megszorítással, hogy törvényes feleségük csak négy lehet. Ezeken kívül aztán annyi rabnőt, vagyis törvénytelen feleséget tarthatnak, a menyinyit vagyoni viszonyaik megengednek.

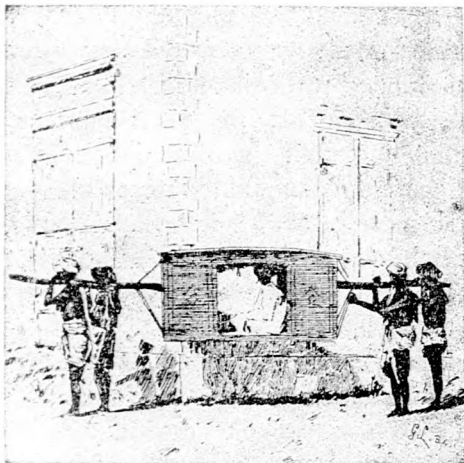
A nőtől a mohammedán vallás megtagadja a lelket, minek következtében az asszony halála után megsemmisül és így nem juthat be sem a paradicsomba, sem a pokolba. A nőt féltékenyen őrzik. Idegen férfinak nem szabad semmi szín alatt sem

2. kép. Tú-nyelő komédiások.

bemenni a hárembe (így nevezik a nők lakó osztályát). A nők a háremben elzárva töltik el egész életüket. Egyetlen szórakozásuk, hogy alkonyatkor fölmehetnek a háznak lapos tetejére, hol a szomszédnők és ismerős asszonyok látogatásait fogadják, mely alkalommal bizonyára csak úgy megindul a pletykázás, mint a mi asszonyainknál (5-ik kép). Az utczán csak ritkán és akkor is csak a jasmákkal, vagyis sűrű fátyollal leborítva jelenhetnek meg; sőt egész alakjukat bő, idomtalan köpenynyel kell letakarniok.

De ez a törvény is — mint e vallás sok más intézkedése — a műveltség terjedésével sokat vesztett szigorúságából. A konstantinápolyi nők most már olyan ritka szövötű fátyolt viselnek, hogy ez éppen nem takarja el arcukat. Az előkelő nők az utczára csak kocsin, vagy négy izmos, többnyire fekete szolga által hurezolt gyaloghinton mennek ki (3-ik kép).

3. kép. Gyaloghintó.

A keletiek multságain nagy szerepet játszanak a nailák, nyilvános tánczosnők, kik fátyolozatlan arczczal és sok csecsebecsével megrakva (4-ik kép), tánczokkal és zenéjükkel gyönyörködtetik az igazhívőket.

Templomaikat mosénak nevezik, melyeket karsu, magas tornyok, a minaréék, díszitenek. Innen kiálltják ki a műezzinék — alsóbb rangu papok — az imádság óráját: Alláh il Alláh Mohammed ras ul Alláh — kiáltással. A mi annyit jelent, hogy: Alláh az egy igaz Isten és Mohammed az ő prófétája.

A férfiak fiatal korban többnyire szép, férfias arczu, magas termetű alakok, barnás arczbőrrel, álmodzó fekete szemekkel és többnyire sasorral (1-ső kép).

A családi élet elzárkozottságából magyarázható meg az utczai élet élénksége. Az utczákon ütök fel sátraikat a kereskedők, az utczán dolgozik a kézműves, félig-meddig az utczákon vannak a kávé-

4. kép. Nail, arab tánczosnő.

házak, hol a mohammedán ember napjának jó részét eltölti az illatos kávénak szüresölése közben pipázgatva, a tánczosnőkben és mindenféle kigyóbüvölő, esepürágó, túnyelő komédiásokban (2-ik kép) és a mesemondókban gyönyörködve.

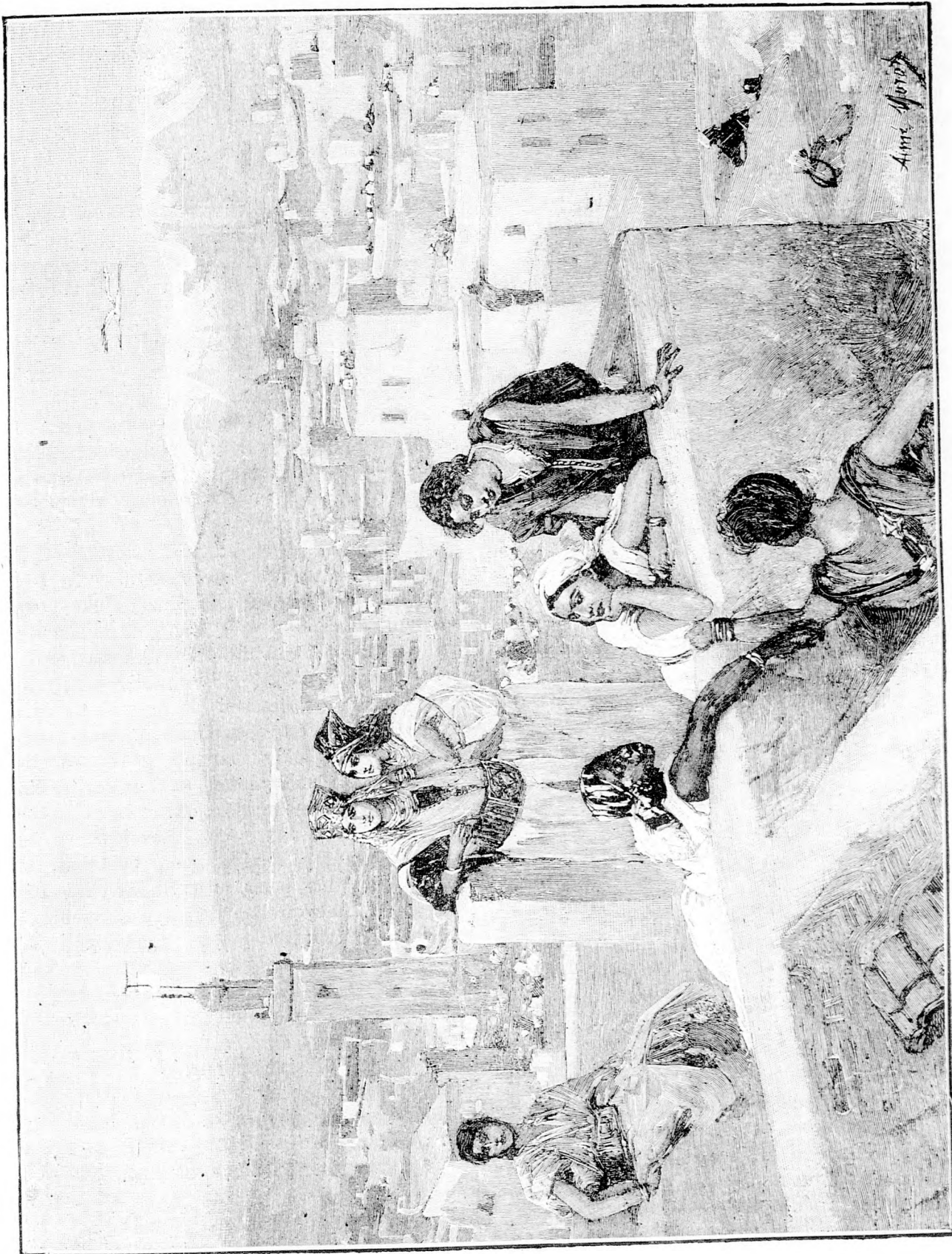
A föld a völgyekben, vizek környékén, lapályosabb helyeken igen termékeny. A főbb termékek: a datolya-szilva, mely a datolyapálmán terem. Ez a karsu szép növésű fa legtöbbször ligetekben csoportosan nő, források és vizek mentén (6-ik kép). Nagy termékenységénél fogva a lakosságának valóságos áldása. Ezenkívül nagyfontosságú a rizs és durra. A nálunk ismeretes gabnafélék közül termelik az árpát, helyenkint a búzát is, de leginkább a tenge-

rit, mely hozzánk is a keletről származott; azért nevezték el török buzának.

A terméketlen vidékek: a nagy homok- és kavi-
esos sivatagok különösen el vannak terjedve a kele-

resztül tevéken utaznak az emberek; mert ezek az
állatok a legkitartóbbak és a mellett az éhséget és
szomjuságot nagyon sokáig kibírják.

A keletnek az állatvilága is egészen sajátos és

5. kép. Török asszonyok a háztetén.

ten. Ezeknek nagy csapásuk a vízhiány. Sokszor
több napi járó földön alig van egy forrás, sőt a si-
vatag némely részei egészen járhatatlanok a teljes
vízhiány következtében. Ezeken a sivatagokon ke-

elő a mienktől. Itt a hazájuk a vadállatok leg-
félelmesebbjeinek: az oroszlánoknak és tigriseknek.
Itt él a mi özünkhöz hasonló, de annál jóval kisebb,
gyors lábu gazella. A Szahara-sivatagban tanyázik a

hossznyaku zsiráf, ugyszintén a föld legnagyobb madara, a szép tollu struczmadár. Indiában és a Szahara déli határain nagy csoportokban él a legnagyobb emlős állat: az elefánt. A házi állatok közül a legnevezetesebb a híres arab ló és a szintén jó minőségű berber és török lovak. A ló képezi a keleti embernek fő büszkeségét. Ezt úgy tartja, ápolja és őrizgeti, mint a családnak legkedvesebb tagját. Az igazi arab lovas inkább maga éhezik, de lovát szükség nélkül nem éhezeti, rossz bánásban nem részelteti sohasem.

6. kép. Pálma-liget.

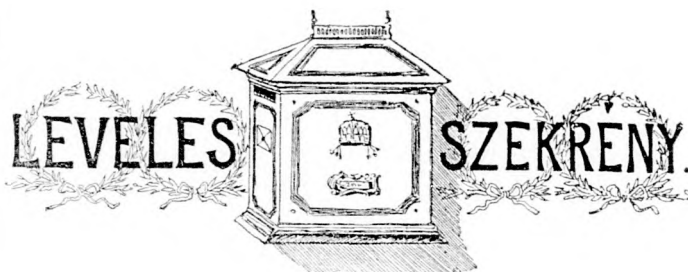
A kelet története össze van forrva Mohammed vallásának történetével. Mohammed Krisztus születése után hatszáz esztendővel élt és midőn vallásának tanait megállapította, olyan lelkesedést tudott önteni követőibe, hogy 7—8 századon keresztül több hatalmas államot alkottak. Az arabok Spanyolországot is elfoglalták. Később pedig a törökök Magyarország jó nagy részére kiterjesztették hatalmukat.

Ma már a mohammedán népek a hanyatlás korát élik. Vallásuk minden előhaladást megakadályozott és így a többi népektől teljesen elmaradtak. Az egykor hatalmas Törökország mindig jobban fogy és majd előbb-utóbb a szomszédhatalmak prédájává fog válni.

Megfejtés.

Lapunk 20-ik számában megjelent „Koczkarejtvény” megfejtése: ruha, Ural, haza, alany.

Megfejtését beküldték: *Gombkötő* János, Szolnok; *Putnok* Jenő, Érsekújvár; *Balog* Mihály, Pest-Szt-Lőrincz; *Szöke* Sándor, Kenderes; *Buza* István, Polgárdi; *Szeccsányi* Antal, Sz.; *Ligethy* György, Mándok; Ifj. *Égető* Imre, H.-M.-Vásárhely; *Kövár* Jánosné, A.-Szopor; *Kornfeld* J. Beremend; *Weisz* J. Riese; *K. Eszter* Halas.

Ifju *Hanak* J. urnak, *Bács-Füldvár*. Ha katonai szolgálatát még nem róta le, akkor örnek nem veszik föl; legfeljebb csak más ideiglenes alkalmazásba. Leveléből hiányzik a felvilágosítás arra nézve, hogy miért nem lett még katonailag kiképezve, dacára besoroztatásának?

Sz. I. urnak, *Molna-Szeccsöd*. Levelét átküldtük az Országos Biztosító Szövetkezethez. Arra a hirdetésre nem emlékezhetik jól, mert olyan pénzügyi nálunk nincs, a melyik $3\frac{1}{2}\%$ -ra adna törlesztéses kölcsönt. Ha ilyet hirdettek, akkor az csak ámitás. Rendesen $5\frac{3}{4}\%$, 6% , $6\frac{1}{2}\%$ -ra szokás az ilyen kölcsönöket adni; a törlesztési idő hosszúsága és a felajánlott biztosíték értéke, valamint a kölcsön mennyisége szerint. Egyébként lapunk 12-ik számában e tárgyban irt közleményünket (a Leveles szekrényben) becses figyelmébe ajánljuk.

Stephán A. urnak, *Jásd*. Levelében a kérdés általánosságban van föltéve. Pedig különbség van a dologban, ha a nézőpont megváltozik. Ha például valakinek faskolakezelőre van szüksége, bizonyára helyesen eselekszik, midőn előnyt ad az olyan embernek, a kinek czélszerű működését és gyakorlatát a gazdasági egyesület diszoklevele igazolja. Más részről azonban a kertészeti tanfolyam igazgatóságától kiállított bizonyítvány mint közérvényességü, képesítő okmány fölötte áll az előbbinek.

Ifj. **Lengyel** F. urnak, *Szt-László*. A lap bekötése mindenestre helyes, különösen, ha minden száma megvan. Az ápr. 7-iki számot megküldtük. *Ráth* Mór könyvkereskedő czime Budapest, IV. ker., *Gizella-tér*.

Ngos Balogh A. urnak, *F.-Kocskócz*. A kívánt számokat elküldtük.

Toppay L. urnak, *Miskolcz*. Mutatványszámokat küldhetünk; de nyugta-ürlapokat nem szoktunk adni senkinek sem. Az előfizetők gyűjtése e nélkül is megtörténhetik. A pályázatban kiüzött jutalmakban azok részesülnek, a kik a legtöbb előfizetőket gyűjtik.

Kenedich Gy. urnak, *Gálszás.* Levélben válaszolunk.

Romeiser E. urnak, *Pencz.* Levelét áttettük a köles. bizt. szövetkezethez.

Karnics V. urnak, *Edeleány.* Előfizetése lejár július 31-én. Ügyében irtunk a szövetkezet igazgatóságához. Távíró sodronyokról lapunk régebbi számaiban már többször volt szó. Ha olesón akar hozzájutni, akkor január legelején kell érte folyamodni. A mutatványszámokat elküldtük.

Köváry J.-né urnőnek, *V.-Szopor.* A beküldött hirt köszönjük.

Faragó Sándor urnak, *H.-Vásárhely.* Mindennemű a méhészethez tartozó czikkek kaphatók Kühne Ferencznel Budapest, I. Attila-utca 151 sz. alatt. Tessék levelező-lapon hozzáfordulni.

Horváth József urnak, *Széplak.* Mütrágyagyár több van; azok neveit és az általuk áruba boesájtott egyes mütrágyák árait elősorolni nem áll módunkban. Tessék figyelemmel kíséreni a „Hungária“ mütrágyagyár jelentéseit, melyeket piaczi tudósításainkban közlünk, ott a legfontosabb mütrágyák ára fel van sorolva, a mi különben nagyon változó. Teljes bizalommal rendelhet e gyárból.

Schöda Nándor urnak, *Érsékujvár.* Mindaddig míg a fa kérge nem válik le a fáról, nem tehetünk semmit az alája huzódott hernyók ellen; ha a kéreg korhadt, akkor óvatosan, hogy a fát meg ne sértse, hántsa le a korhadt kérget s kenje be a fát mézszszel.

Szentessy F. urnak, *Debreczen.* A legjelesebb magyar fülörvosok egyike dr. Böke Gyula, Budapest, Bécsi-utca 6. szám.

Főtiszt. **Vaskovits A.** urnak, *Hrabovesik.* Semsey Andor tudomásunk szerint Balmaz-Ujvároson birtokos (Debreczen mellett). Budapesti lakása Főherczeg Sándor-utca. Bischitz Dávidné urhölgy lakása: Budapest, IV. ker. Kishid-utca.

Mindazokat, a kik kérdésekkel fordulnak hozzánk, kérjük, hogy a magánlevélben való fölvilágosítást csak a legkritkább esetben vegyék igénybe. E helyett inkább álnév alatt, de a leveles szekrényben kérjék a választ. Magán levélnek csak a legsürgősebb esetekben lehet helye.

Kath. polgári kör, *Szigetvár. D. Gy. Vedröd.* Rendben van.

Budapesti piac.

A gabona ára Budapesten.

Budapest, május 24.

Buza e héten:

<i>Tiszavidéki</i>	76—82 kil. buza ára	7 frt 40—7 frt 60 kr.
<i>Pestvidéki</i>	” ” ” ”	7 ” 35—7 ” 55 ”
<i>Fejérmegyei</i>	” ” ” ”	7 ” 35—7 ” 55 ”
<i>Bácskai</i>	” ” ” ”	7 ” 45—7 ” 65 ”
<i>Bánsági</i>	” ” ” ”	7 ” 35—7 ” 55 ”
<i>Rozsot</i>	mmázsánként	6 frt 30—6 frt 40 krral fizették.

<i>Árpa</i>	{	<i>sörfőzésre való,</i>	mmként	7 frt 10 kr.	8 frt 10 kr.
		<i>szeszfőzésre való</i>	”	6 ” 65 ”	6 ” 90 ”
		<i>takarmánynak</i>	”	6 ” 40 ”	6 ” 60 ”
<i>Zab</i>	mmázsánként	6 ” 75 ”	7 ” 00 ”		
<i>Tengeri</i>	”	6 ” 80 ”	6 ” 90 ”		

Liszt ára 100 kgént.

Sz.: 0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
---------	----	----	----	----	----	----	----	----

12.20 11.60 11.00 10.50 10.30 9.90 8.90 7.90 7.—

Buzakorpa finom 4.60—5.20 durva 4.20—4.90 kr zsákkal együtt.

Egyébb magvak: *Köles* mm. 6.20—6 frt 80 kr; *ken-dermag* 8.50—9.— frt *lencse* 8—12 frt — kr.; *bab nagy* 9.50—11.50 forint; *bab kicsi* 11.00—12.50 frt — kr.; *vöröshere magyarországi* 65—66 frt; *vöröshere erdélyi* 66—70 frt; *luczerna* 48—52 frt; *bükköny* 8.25—9.00 frt — kr.; *muharmag* 19—20 frt; *mák* 18—20 frt, *baltaczim* 10—10.50 frt.

Marhavásár: fizetnek páronként: *Elsőrendü jármos (körért)* 300—360 frtig; közép minőségü *jármos ökörért* 260—290 frtig; silányabb *jármos ökörért* 220—250 frtig; *hizott magyar ökör* mm.-ként élősulyban 25—32 frt. *hizott tarka ökör* 25—33. frt. *Fejős tehének.* Fehérszőrű magyar tehén, darabonként 50—90, tarka tehén darabonként 80—160 frt. *Élő borju.* 1 kgr. élősúlyért fizetnek: *Elsőrendü borjuért* 38—42 kr; közepes minőségü borjuért 34—37 kr; silányabb borjuért 28—32 kr. *Vágott borju.* 1 klgr. hussúlyért fizetnek: *Elsőrendü borjuért* — kr; közepes minőségü borjuért — kr; silányabb borjuért — kr.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgrkint élősulyban, 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendü* 300—380 kgr. nehéz sertésért 41—42 kr, *vidéki sertés,* könnyü páronként 250 kilóig 40—41 kr.

Juhvásár. Hizlalt ürü páronként 15—19.00 frt, gyenge minőségüért, páronként 8—11 frt.

Baromfivásár. Lud páronként 2.00—5.50 krig, kaesa 1.40—2.40 krig, tyuk 1.20—1.40 krig, esirke 60—1.30 krig, pulyka 2.00—4.00 krig.

Takarmányvásár. Réti széna méterm. 3.20—3.80 kr, mohar 3.20—3.60 kr, zsupszalma 1.30—1.60 kr, alomszalma 1.00—1.20 krajezár.

Vegyesek. Szalonna 38—45 kr, csurgatott méz 32—33 kr, viasz 1.64—1.65 kr.

Tojás forintonként, friss 47—50, darab.

Hungária mütrágyagyár piaczi jejtése. *Thomasalak* 3.70—3.90 frtig; *Káli-trágya* 3.15—3.30 frtig; m.-mázsánként zsákkal együtt. *Vasgálicz* 2.85—3.25 frtig; *Rézgálicz* 24.00—25.00 frtig: m.-mázsánként hordókban.

Vizállás.

	máj. 22—21.		máj. 22—21.			
	m é t e r		m é t e r			
Duna:	Pozsony	3.95 3.93	Kraszna:	N.-Majtény	0.61 0.31	
	Komárom	4.44 4.36		Tisza:	M.-Sziget	0.80 0.80
	Budapest	4.24 4.04			Tekeháza	0.78 0.70
	Dun.-Földv.	3.28 2.98			Tisza-Ujlak	0.34 0.40
	Mohács	4.54 4.21			V.-Namény	1.84 1.87
	Gombos	4.94 4.82			Záhony (Cs.)	0.70 0.80
	Újvidék	4.41 4.37			Tokaj	2.06 2.04
	Zimony	5.39 5.45			Tisza-Füred	2.64 2.49
	Pancsova	5.42 5.50			Szolnok	2.60 2.54
	Drenkova	4.57 4.68			Csongrád	2.98 5.00
Orsova	4.98 5.07	Szeged	3.84 3.92			
Rába:	Sárvár	1.52 2.14	Törökbecse	3.49 3.56		
	Győr	4.46 4.42	Titel	—		
Vág	Zsolna	0.80 0.86	Latorcza:	Munkács	0.52 0.40	
	Trencsén	0.63 0.70	Ondova-T.	Bártfa	0.26 0.22	
	Szered	0.84 0.92	Sztropko	0.40 0.45		
	Zákány	1.37 1.64	Hoór	0.62 0.70		
Dráva:	Bárcs	2.63 3.11	Bodrog:	Zemplén	1.96 1.71	
	Eszék	3.50 3.58	Berettyó:	B.-Ujfalu	0.35 0.30	
	Sziszek	6.98 7.01	Körös:	Nagyvárad	0.39 0.34	
Száva:	Mitrovicza	6.35 6.38	Tenke	0.40 0.30		
	Kis-Kostély	2.10 2.10	Borosjenő	0.22 0.22		
Temes:	Kiszető	0.80 0.32	Békés	1.20 1.20		
	Temesvár	0.76 0.60	Gyoma	2.08 2.19		
	N.-Becsker.	0.53 0.60	Maros:	Déva	—	
Béga:	Deés	0.95 0.84	Arad	0.04 0.11		
	Szatmár	1.10 1.20	Makó	1.74 1.92		

Hol lesz mostanában országos vásár ?

Május hó 28-án: Bács, Béla, Csege, Királydaróc, Pecsényéd, Szenic, Székelyudvarhely, Zakamene-Klin, Zsolnán. — **29-én:** Apátfalva, Felső-Diós, Keresztes, Osgyán, Ruma, Szent-László. — **30-án:** Csibakháza, Mád, Mezőhegyes, Moholy, Vágújhely, Zetelaka. — **31-én:** Abony, Keszthely, Péterfalva, Zernesti.

Junius hó 1-én: Baán, Borsá, Csurog, Deés, Fegyvernek, Felső-Szölnök, Gyoma, Kapolnok-Monostor, Lénárd, Lubina, Magyar-Barád, Monor, Poroszló, Fegyvernek, Szent-Dienes, Temesvár. — **2-án:** Bercezel, Böződ, Butka, Hatvan, Kurtya, Letenye, Tab, Uj-Verbász, Zám, Zemplén. — **3-án:** Jamnika, Nagy-

Károly, Szakes, Szepsi. — **4-én:** Bozovics, Felső-Petrócz, Gyula-Keszi, Nagy-Bajom, Nagy-Bajom, Nagy-Dorog, Szent-Péter (Komárom megye), Udvard, Uj-Szőny.

Kis lottó-huzások.

		— Május 11. —			
Bécs	62	55	49	15	41
Grác	7	33	42	22	74
Temesvár	88	55	24	90	74
		— Május 16. —			
Brünn	29	22	78	13	39

Május hó.

HETI NAPTÁR

Pünkösd hava.

A hó és hét napjai	Római katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög keleti naptár	N A P		H O L D	
				kel óra perc	nyugszik óra perc	kel óra perc	nyugszik óra perc
20. † Kath. és Protest. Ev. A mit nevemben kérendetek. János XVI, 23—30. — Gör. Ev. János IX, 1—38.							
26 Vasárnap	F 6 N. Fülöp	F 6 Exaudi	14 A 6 Izidor	4 00	7 22	4 48	10 14
27 Hétfő	János J.	Gyula M.	15 Pakom	3 59	7 23	5 55	11 01
28 Kedd	Vilmos, Emil	Vilmos	16 Agap, T.	3 59	7 24	7 14	11 36
29 Szerda	Maximilián	Izsák	17 Andron J.	3 58	7 25	8 38	Regg.
30 Csütörtök	Ferdinánd	Theodor	18 Theod.	3 58	7 26	10 02	0 02
31 Péntek	Angela	Petronella	19 Patrik	3 57	7 26	11 23	0 24
Junius hó.							
1 Szombat	Nikodem	Nikodem	20 Thallel	3 56	7 27	Délut.	0 42
2 Vasárnap	F Pünkösd vas.	F Pünkösd vas.	21 A. P. v. Sz. I.	3 56	7 28	2 02	0 50

Luczernát, lóherét, répamagot

ajánl

Mauthner Ödön magkereskedése**BUDAPEST.**

11

Figyelmeztetés: Répamagvaim szerződésileg Északnémetország leghiresebb, legmegbízhatóbb termelői által kizárólag részemre termeltetnek. Ennek folytán fajazonosságért, továbbá 95, de legkevesebb 85% csiraképességért szigorú szavatolást vállalok, 85%-nál kevesebb csiraképességűt (bár ilyent nem forgalmazok) visszafogadok. Nagy fontosságú ez a gazdára nézve, mert a tavalyi gyakori esőzések által a répamag $\frac{1}{5}$ része csak 50—60% csiraképes.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, Alkotmány-utca 31. sz.

az eredeti **VERMOREL-féle**
PERONOSPORA-PERMETEZŐ „Eclair“

Ara darabonként 21 forint csomagolással. Tartósságát, egyszerű szerkezetét tekintve, a legolcsóbb permetező-gép.

AZURIN 1 forint 25 kr. kgmonkint,
RÉZGÁLICZ 26 frt, RAFFIA HÁNCSS 75 kr. kg.-ként.

Lovász- mesteri

állást keres

egy 30 éves, ilyen minőségben nagy uradalmakban szolgált, szakmájában kitűnő jártassággal bíró fiatal ember, ki a bécsi lovardában is volt alkalmazva mint treneur és a lovak gyógykezeléséhez is ért. Cím a kiadóhivatalban. 22

10,000 forintért eladó, esetleg évi 650 frtért hosszabb időre bérbe adó Szabolcsmegyében 73 hold jó szántó föld, esinos úri lakházzal, egyéb épületekkel. Kedvező fizetési feltételek. Ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők.

Rózsá-eladás.

A legjobb fajta tea- és remontáns-rózsák igen jutányos áron kaphatók

Wimmer Imrénél
Muzslán. 111

KLÖSZ GYÖRGY

fényképészeti és műszaki műintézete
Budapest.

Városligeti fasor 49. szám alatt
(saját házában).

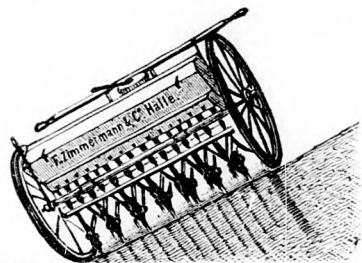
Villamos-vasut megállóhely a ház előtt.
Városi iroda a régi helyiségben: Kossuth-Lajos-u. 18., I. em.

LOUIS FEDOR

nemzetközi gépcsarnoka

NYIREGYHÁZÁN.

Ajánlja felülmúlhatatlan Zimmermann-féle sor- és szórvavetőgépeit, hegyes és sík talajra. Sack- és más rendszerű egy-, kettő és hárombarázdas aczélekűt, boronák, sína szeges, gyűrűs, Cambridge és Croskill hengereit. Szecska-, répvágók legkülönbözőbb kivitelben.

Daráló-gépek, 49
petroleum-motorait,
és
lőhereséplőgépeit.

SCHLICK-féle vasútöde- és gépgyár-részvénytársaság

Budapesten.

Gyár és irodák: VI. ker., külső váci-ut 29—35. Városi iroda és raktár: Podmaniczky-utca 14. sz.

Gőz- és járgány cséplő-készületek,
számos első díjjal kitűnt. SCHLICK-féle szab. 2 és 3 vasu ekék,
mélyítő és egytetemes aczel-ekék,

eredeti SCHLICK és VIDATS-féle
egyvasu ekék, talajmivelő eszközök,
valamint

Schlick-féle szab. „HALADÁS“ sorbavető-gépek.
Takarmánykészítő gépek, darálók, őrlőmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kéveket és marokrakó arató-gépek és fűkaszáló-gépek, szállítható mezeli vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak.
Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Jelzálogkölcseont gyorsan és pontosan eszközöl a Magyar Gazdák Bankbizományi Irodája (Betéti társaság) Budapest, Andrassy-ut 51. Telefon: 2425.

Bor- és pinczekezelési kellékek

u. m. cognac, savtalanító por, borkósav, (vegytisztá) vízhólyag, dugaszok, dugaszoló- és czimkupakológépek, borszesz, JULLIEN borderítőpor stb, legolcsóbb árban kaphatók

WATTERICH ARNOLD-nál

BUDAPEST,
Dohány-utca 5. szám alatt.

Árjegyzék ingyen.

GANZ ÉS TÁRSA

vasöntőde és gépgyár-részvénytársulat

➤ BUDAPEST. ➤

Ajánlja a vas- és aczélöntés, valamint a gépgyártás keretébe tartozó mindenféle czikkeit, különösen pedig a tisztelt gazdaközönséget érdeklő következő speciálisait:

HENGERSZÉKEKET

paraszt- és finom őrlésre, kéregöntetű sima és rovátkolt hengerekkel;

malmászati egyéb gépeket s teljes malom-berendezéseket,

TURBINÁKAT

a helyi viszonyoknak megfelelőleg szerkesztve, mik a vízi-kerekeket mind tartósságuk, mind nagyobb hatásfokuknál fogva messze fölülműlják, mindenféle szerkezetű

ZSILIFEKET, ZSILIFKAPUKAT

stb.; mindenféle átmérőjű

öntött vasöveket alagesósajtókat, fűdéleserép- és téglavetőgépeket, czölöpverő-gépeket, anyagszállító-kocsikat,

gáz- és petroleum-motorokat,

GÁZ-, PETROLEUM-KALAPÁCSOKAT

kovácsnűhelyek számára, mindenféle

szivattyúkat, spiritus-szállító vasuti kocsikat

kőmegmunkáló-gépeket, kenderkikészítő-gépeket,

GŐZGÉPEKET, UTIHENGEREKET

és mindenféle kőtörő-, zúzó- és aprózó-gépeket 470 utak készítéséhez;

Mechwart-féle FORGO GŐZEKÉKET,

világításához vagy gépek hajtásához szükséges villamosságot bármely távolságra elvezető **dynamo-gépeket** stb. stb.

STERNBERG ÁRMIN ÉS TESTVÉRE

cs. és kir. szabad. hangszeripar

Budapest, VII., Kerepesi-út 36. sz.

Javítások pontosan teljesítenek.

Saját készítményű, mindenféle hangszerek és azok kellékei és alkatrészei. Mindennemű hangszerek és zenélőművek javítása és hangolása szakzerű pontossággal eszközöltek.

Ócska hangszerek beszerelnek.

Cs. és kir. szabad.

„COLUMBUS”

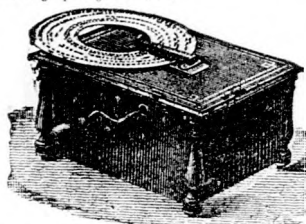
czimbalomverőfej megszünteti az eddigi pamutó-ást és ezernázást, erős és csengő hangot nyerünk általa. Minden verőre bárki ráhuzhatja és mindenkor le is huzhatja. Sobasem pusztul el. Ara a verőpálcákkal együtt az utóbbiak minősége szerint 1 frt 50 kr., 2 frt. 2 frt 50 kr., 3 frt és 3 frt 50 kr. Külön a „Columbus” verőfej párja 1 frt.

Legujabb! Legujabb! INTONA

Elpusztíthatlan aczélhangokkal változtatható érczjátéklapokkal és korlátlan műsorral.

Ezen új találmányu hangszernél minden előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül száz meg száz tetzés szerinti zenedarabokat lehet játszani. Ara 12 frt, a kottalapok darabja 30 kr. Megrendelések az árak előleges beküldése mellett vagy utánvétellel teljesítenek.

Répes árjegyzék: a harminikaról; mechanikai zenélő-művekről és zenélő dísz tárgyakról; s minden egyéb hangszerekről, hangszerkellékekről és hu-rokról külön kiadásokban ingyen és bérmentve küldetik.

KNUTH KÁROLY

mérnök és gyáros

Budapest, VII. ker., Garay-utca 5—8. sz.

„PHÖNIX SZÜRÖK”

Elvállal: központi-, víz-, lég-, és gőzfűtések, légszesz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, angol closetek, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb.; nemkülönbön közsén-, olaj- és petroleum-váladékból nyert gázok értékesítését czélzó készülékek létesítését városok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készítenek. — Legjobb minőségű kőagyag-csövek raktáron.

„AGRARIA”

magyar gazdasági és bankforgalmi intézet

Budapest, József-körút 7.

ajánlja szolgálatait: ingatlanok adásvételének, bérleteknek gyors és pontos keresztülvitelére; mindennemű gazdasági czikkek, gépek legolcsóbb beszerzésére (hitelbe is); gazdasági terményeknek legelőnyösebb eladására. 63

Mindennemű megbízások készséggel teljesítenek.

AMERIKAI SZŐLŐK

a Phylloxera elleni védekezésnél.

Irta: Dr. ROBOZ ZOLTÁN.

Ara 1 frt 50 kr.

Peronospora permetezők.

Legjelesebb hazai gyártmányok.

Több próbaversenyen és kiállításon az első arany érdemdíjjal kitüntetve.

Szab. „Baehus”, ára 17 frt 50 kr.

Ezen önműködő permetező, mely egyszeri levegő teleltetése által 3—4 percig permetez, csiszolt vörösréz-ből van készíve.

Szab. „Unicum”, ára 14 frt 50 kr.

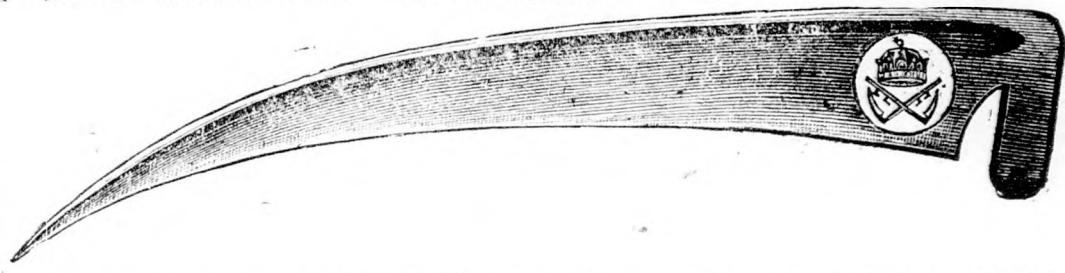
Csiszolt vörösréz-ből készült. Egy darab „Unicum” gumí csővel puttonynélkül 10 frt. Es minden elromlott gyármányu feeskendő puttonyhoz alkalmazható.

Megrendelhető:

Király Alajos peronospora-fecskedő gyárosnái, Budapest, József-utca 35/37. sz.

Továbbá: Mauthner Ödön magkereskedő, Szávost Emil terménykereskedő, Geitner és Rausch, Kann és Heller uraknál stb. — Összes permetezőim jó ki vannak próbálva, felülvizsgálva és csak így adatnak át a forgalomnak. Minden permetezőim saját czimemmel van ellátva, tehát czimnélküliekért felelősséget nem vállalok.

Ezüst aczél KORONA kaszának!

Nines párja a földgömb területén a népszerű legfinomabb kétszer edzett prima

Cs. és kir. szabadalmazott nyélre erősítő készülékkel. — Egyedül ez a szegény munkás megráttója!

Egyedül ez könnyebbiti a kemény munka fáradságát, ez az igazi és világhírű legjobb gyártmány, melylyel 3-4 évig bírva, könnyen dolgozható, holott más rossz kaszával izzadva kell fáradozni, tehát dobjuk el a rosszat és ismerjük el az új előmenetelt.

Ezen kaszák előnyei a következő pontokban vannak összefoglalva és pedig:

1. Rendkívüli gyors és könnyen kezelhetők, különös szapora vágásuk. 2. Csorbíthatlan éles állandó élük, kétszeresen edzett szilárd minőségűek. 3. Fölötte ruganyos tartósságuk, mely a legkeményebb munkában is kitartó. 4. Egyszeri kalapálás több napig is elég, egy köszörüléssel pedig 130 lépésre elarát. 5. Minden tekintetben jobb, czélszerűbb, munkaképesebb és olcsóbb mint bármely kasza, mert még a bádogot is keresztül üti, anélkül, hogy megcsorbulna.

A korona-kaszák mind magyar formára vannak alkotva, bármely nyélre is reáilleszthetők; következő ár és nagyság szerint vannak rendezve én pedig:

A kaszák hossza centiméterben	70 c/m.	75 c/m.	80 c/m.	85 c/m.	90 c/m.	95 c/m.
Darabonként ára	90 kr.	95 kr.	1 frt.	1 frt 10 kr.	1 frt 20 kr.	1 frt 30 kr.

Egy hozzá alkalmas patent nyélre erősítő készülék csak 40 kr.

A ki egyszer ily kaszával csak egyszer is dolgozott, az ezüst aczél korona kaszát soha ki nem adja a kezéből és soha másikat nem vesz a kezébe.

Nyilvános jótállási jegy.

Ezzel nyilvánosan kötelezem magam egyedül csak választott éli, hiba nélküli kaszát szállítani, minden meg nem felelő, netalán mégis hibás vagy életlennek mutakozó nem használt példányt azonnal visszavenni és saját költségemen helyette mást, vagy a vétel árát visszaszolgáltatni, annak jóéül, hogy ajánlatom valódi és igaz reidületlen tény.

Kélt Bécsben, 1895. **Fekete**, az ezüst aczél koronakaszák vezérügynöksége.

Kaszakövek kitünő választott minőség I. r. II. r. III. r.
15 kr. 25 kr. 35 kr.

Üllő és kalapács kitünő aczélzott minőségűek, párja csak 85 kr.

Megrendeléseket posta- vagy vasúti utánvétel mellett eszközök és kérem becses címét posta és legközelebbi vasúti állomását, hová küldendő legyen a kasza, érthetően kiírni. — Megrendeléseket ezen címre kérem

Ezüst aczél korona kaszák gyári raktára Bécsben

Wien, V64. Rüdiger-utca 1. szám, FEKETE.

A korona patent kasza utánzása büntetés mellett tiltatik.

Gubiez-féle gépgyár
jelenleg
Detrich Gyula
gépműhelye és ekegyára
Bpest, Lipót-körut 30

Ajánlja fa- és vasgerendelyes öntött és kovácsolt vasfeji egy- és többvasu ekéit; fa és vastengelyes taligáit; fa- és vaskeretű különféle boronáit, hengereit mélyítő- és perhanyító, valamint SACK-rendszerű ekéit. Mindennemű ekékhez tartalék-részeket, u. m. ekeöntvényeket, kormánylemezeket, aczél szántóvasakat. Ajánlja répamivelő-eszközöit, u. m.: répapakát, répakiemelő és réparakodó villákat; répa-fejszéket, répaszellet kampókat, legjutányosabb árákon.

Árjegyzék szivesen küldetik. 4963

Törlesztéses kölesön földbirtokokra.

Kölesön a valódi becserlték 1/4 részéig 20-50 év közt időre közzepénzben. Birtokok felmondhat bár mikor, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély komattal tőke is törlesztetik. Leboncolítás 14 nap alatt.

Semmi előleges költség. Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat, kataszterív. —

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi Intézet, Budapest, Vácikörut 39

Legnagyobb Ingatlan és Jelzálog Forgalmi Intézet a monarchiában, mely hatáskörök és a legteljesebb földbirtokoktól ajánlva van

Megjelent a mezőgazdaság- és mezőrend-
őrségről szóló 1894 évi XII. tör-
vényezékek alapján összeállított

I. KÁTÉ
községi mező- és hegyörök számára.
Ára portómentes küldéssel 20 kr.

II. KÁTÉ
az uradalmi csőszök számára.
Ára portómentes küldéssel 20 kr.

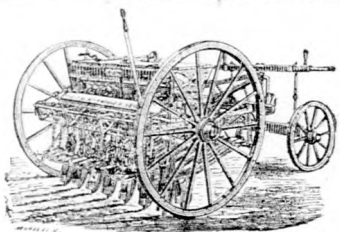
Összeállította: Dr. BALKAY BÉLA.
Mindkettő csinos zsebkönyvvalaku keménytáblába van kötve és 20 oldalas jegyzék-naplóval ellátva.
Megrendelhető e lap kiadóhivatalában.

„GLADIATOR“ üditő viz lovaknak.

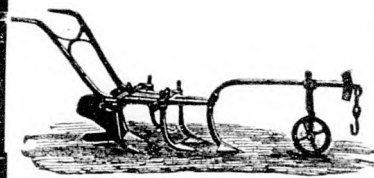
Ezen kitünő és a maga nemében páratlan szer nemcsak megóvja lovainkat a lábszár és patákon előforduló betegségektől (dagánakok, inarandulások, körömgnyulladás, véraláfutás, puha és kemény pók, lábszárgörbülés, erőltetés, vastagodás, sántaság, merevség, gyengeség, stb. stb.) de már ezen létező hibákra kitünő hatást is gyakorol. Tehát nemcsak a lábakon előforduló hibák keletkezését akadályozza meg, de azokat orvოსolja is meglepő bámulatos eredménnyel. — A lábszárakat erősíti és a lovaknak különös kitartást biztosít, meneteképességüket, gyorsaságukat fokozza.

Egy palaezk ára 1 frt. Minden palaezkhoz használati utasítás.

Gyári raktár Magyarországon:
BAKY GY. I.
Budapest,
IX. Ferencz-körut 40. sz., földszint, az udvarban 8.

Alakult 1856. évben.

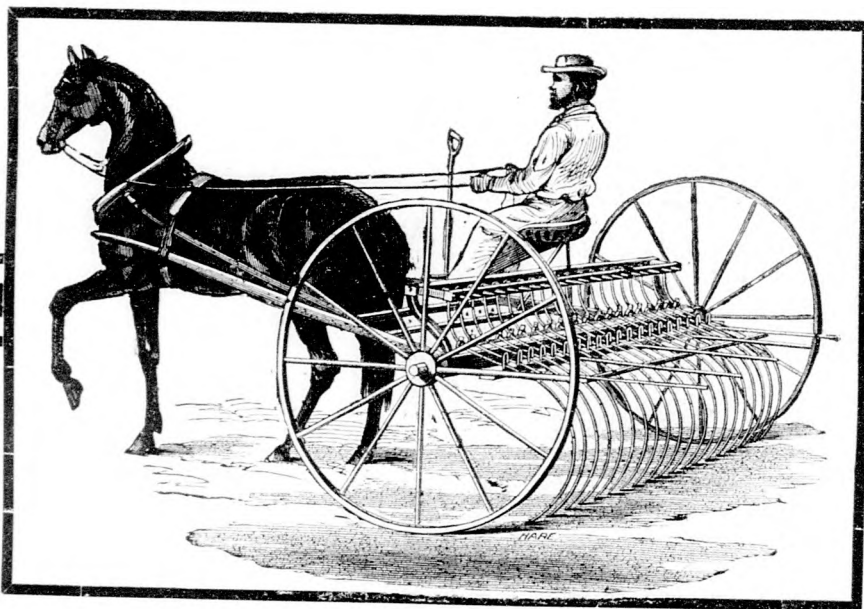

KÜHNE EDE

GAZDASÁGI GÉPGYÁRA MOSONBAN.

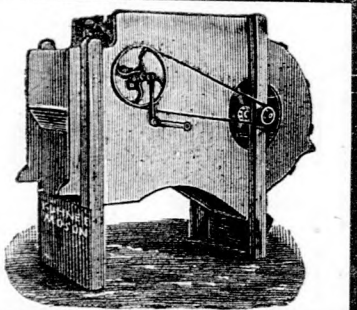
Főraktár BUDAPESTEN, Váci-körut 57/a. szám, saját házban.

Ajánlja a beállott idényre **mivelő eszközeit, lókapáit, töltőgetőit, új répagyomláló lókapáit.** Amerikai rendszerű **Hollingsworth, Heuréka** és **Kedvencz szénagereblyéket, 2 és 4 lóerejű járgány-eséplőkész-
letek,** úgyszintén tisztító-szerkezettel is, **rosták, konkolyozók** nagy készlet-
ben vannak raktáron.

Hungária, Jubileum és Mosoni Drill legjobb sorvetőgépek

hegyes vidékre, **D. M. Osborne & Co. hírneves kaszáló- és arató-
gépei** és minden más gazdasági gépek mindig készletben.

Árjegyzéket bérmentve küldünk.

